

Boels
Zanders
Advocaten ►
Wijziging van de
Limburgse
gemeenschappelijke
regelingen

Agenda

- Welkom
- Doelstelling
- Verkenning wijzigingen WGR per 1 juli 2022
 - Implementatie vóór 1 juli 2024
- Instrumenten die een afweging vergen
- Vervolgproces

Terugkijlink:

- [Agenda Maasgouw - Bijeenkomst maandag 30 januari 2023 19:30 - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Welke gemeenschappelijke regelingen doen mee?

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg (BsGW)	Omnibuzz
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord
GGD Zuid-Limburg	RUD Zuid-Limburg
MGR Sociaal Domein Limburg-Noord	ISD Bol
Werkvoorzieningschap Venlo e.o.	Westrom
Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg	Werkgeversservicepunt Parkstad
Reinigingsdienst Maasland	Reinigingsdiensten Rd4
Geul en Maas *	Historisch Centrum Limburg
Het Gegevenshuis	ICT NML *

Doelstelling en opgave

- **Per 1 juli jl.** wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen;
- **Flinke operatie:** Alle GR'en moeten worden aangepast;
- Iedereen heeft dezelfde opdracht → **krachten bundelen in Limburg;**
- **Initiatief:** eind juni 2022 opgestart door kleine kerngroep;
- **Doel:** komen tot gezamenlijke wijzigingsvoorstellen – vanavond behoeften inventariseren

Waar hebben we het over?

- Hoofddoel: verbeteren democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen
- Doel 1: Versterking positie gemeenteraad
 - Middelen:
 - **Zienswijzen** (wijziging, begroting + andere besluiten)
 - **Actieve informatieplicht**
 - **Evaluatie**
 - **Regionale raadsadviescommissie**
 - **Enquêtecommissie**
 - **Rekenkamer**
 - **Uitgebreide begrotingscyclus**
 - **Uittredingsregeling**
- Doel 2: Betere betrokkenheid inwoners en belanghebbenden
 - Middelen:
 - **Inspraak** bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid

Mr. drs. H. Doornhof & mr. A.H.J. Hofman

Artikelen

348

WETGEVING

OKTOBER 2019 T.C.R.

De herontdekking van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Gst. 2022/2

De WGR staat er in bestuurlijk Nederland niet at te st op. Hij wordt als complex, knelend en te weinig maatschappelijk ervaren. Gemeenten wordt een eenzaamheid. Maar daarom worden de mogelijkheden de huidige wet voor efficiënt en democratisch meewerken bleek, meeklink. Het is dus tijd voor de herontdekking van de WGR.

De impopulariteit van de WGR

en aan de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen moet het ontwerpen van een eigenlijke regeling voor de toekomstige samenwerking krijgen van het wet kabinet. De tijd onder meer te zijn ingevuld door de Eerste Kamer van de Staten-Generaal. In de laatste Verdragen waarin is geadviseerd dat de gemeenschappelijke regelingen (WGR) en complex en knelend is dat dit aan een effectieve samenwerking in de staat: raadsliden zouden niet al slechts meeklinken omkomen uitnodigen op het in een gemeenschappelijke regeling gewenste bestuur, wijziging en uitbreiding van een gemeenschappelijke regeling verspreiden veel eenvoudiger aanpassingen bijna niet mogelijk zijn en deelen handen elkaar in de gemeenschappelijke regeling jaakt. Bovendien is samenwerking onontwikkeld vanwege zijn kansen. Vanwege deze ervaringen grijpen partijen om het rapport noodgedwongen naar andere, vaak praktische, vormen van samenwerking.

zijn de voorzaken van de impopulariteit van de WGR? Is zij te maken met de grote afstand tussen gemeenten en regio-organisatie? Heeft het grond van onbegripenheid met de meer algemeen beschreven van colleges van (de van hen raaden? Of heeft een en ander op de samenhang met de wettelijke mogelijkheden om regelingen en eigen manier in te redden? In elk geval dit laatste en wij niet uitsluiten, griet op het pleidooi voor een alternatief voor de WGR. Kennelijk staan de goede kansen die volgt uit - in onze ogen - hard voor een slagvaardige, brede en democratisch geleide samenwerking uitlopend op het nederen. De WGR heeft naar ons inzicht in ieder geval geen voordeel te zijn van de complexiteit van

Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) van 1995, die de samenwerking tussen gemeenten en waterschappen reguleert. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken.

en knedend die wordt ervaren, met de beschermers zijn mogelijkheden optimaal benutten. Wij weten dat in de artikel uitbreiden. Daarbij starten we met een bespreking van artikel van de wet en herontdekken we de aandacht die de wetgever streekt voor de democratische legitimatie van samenwerking. Het wordt gelukt. Voorlopige uitbreiden we de kansen uitbreiden om een samenwerkingssysteem slagvaardig, efficiënt en in tegengestelde democratisch legitimatie te maken.

2. Het stelsel van de WGR

De WGR vormt de grondslag voor publiekrechtelijke samenwerking tussen bestuursorganen en is gebaseerd op artikel 135 Grondwet. De wet voorziet niet alleen in samenwerking tussen bestuursorganen van gemeenten, maar ook in die tussen bestuursorganen van provincies, onderling, bestuursorganen van waterschappen, onderling, en afwisselende varianten van samenwerkingen tussen bestuursorganen van gemeenten, provincies en waterschappen. Daarnaast kunnen ook openbare lichamen en rechtspersonen deelnemen aan een samenwerkingsverband op grond van de WGR. In het vervolg van dit artikel nemen wij de samenwerking tussen gemeentebesturen - meer in het bijzonder die tussen colleges van burgemeester en wethouders - als uitgangspunt, zoals ook de wet dat doet.

In een gemeenschappelijke regeling spelen de deelnemende bestuursorganen af op welke wijze zij op een bepaald beleidsgebied samenwerken. Het bijvoorbeeld aan een gemeenschappelijke regeling is, dat de inhoud en structuur van de te maken afgeleiden wordt gereguleerd door de WGR. Deze wet heeft regels over onder meer de oprichting en het functioneren van de samenwerking en bepaalt dat een gemeenschappelijke regeling onder meer bepalen moet bevatten over de wijziging, afbreiding, bevestiging en de gevolgen van uitbreiding van een regeling. De regeling dient verder een hervorming waarin dragen bevestiging

De democratische legitimatie regeling is lokaal bestuur, gemeentelijke regeling heeft, maar samenwerking kan niet bij de herontdekking van gemeentelijke regeling

4. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken. De wet is bedoeld om de samenwerking te verbeteren en de samenwerking te versterken.

Handreiking

Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?

Jaarblad in het Koninkrijk der Nederlanden

2022

18

Wet van 15 december 2021 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, etc., etc., etc.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, salst! dat te weten. Allen Wij in overweging genomen hebben, dat het gewenst is om de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten te wijzigen, teneinde de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken, en om de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten te wijzigen, teneinde de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken.

Zo is het, dat Wij, de Afdeling adviseur van de Raad van State, gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben overzagen en verstaan, gelijk Wij goedvinden en ver-

Versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen

R.J.M.H. DE GREEF*

1. Inleiding

Op 26 augustus jl. is een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) voor internetconsultatie beschikbaar gesteld met als doelstelling de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. Dit in navolging van een eerdere Kamerbrief van minister Ollongren¹ en mede gebaseerd op twee rapporten die hierover verschenen² en de laatste grote wijziging van de Wgr in 2015.³ In deze beschouwing wordt ingegaan op de belangrijkste wijzigingen die de minister voorstelt. Gemeenschappelijke regelingen zijn bijzondere publiekrechtelijke overeenkomsten tussen bestuursorganen van gemeenten, provincies en/of waterschappen, waaraan soms zelfs ook ministers of privaatrechtelijke rechtspersonen deelnemen. In de Wgr is een en ander nader geregeld. Omdat de Wgr het hoofdstuk over gemeentelijke samenwerking als basis voor de andere vormen van samenwerking gebruikt, wordt in dit artikel gemeentelijke samenwerking gesproken. Heugen ook voor andere vormen van samenwerking, tenzij dit

vier vormen van gemeenschappelijke regelingen: de openbare lichaam (lid 1), het gemeenschappelijke samenwerkingsverband (lid 2) en de centrum- en wijkvereniging (lid 3) worden aangenomen dat het ook mogelijk is een regeling te treffen waarbij geen sprake is van een en en waarbij geen bevoegdheden worden gedeeld. Dit is de regeling zonder meer, een soort komst tussen bestuursorganen. Het worden bevoegdheden gemaakte door en gastgemeente aan de bestuursorganen of ambtenaren (artikel 8 lid 4 Wgr). De politieke

<https://vng.nl/sites/default/files/2022-10/VNG-Handreiking-Wijziging-Wgr.pdf>

<https://www.boelszanders.nl/wijziging-van-de-wet-gemeenschappelijke-regelingen/>

<https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/themas/regionaal-besturen-en-samenwerken/regionale-samenwerking>

Instrument	Openbaar lichaam	Gemeenschappelijk orgaan / Bedrijfsvoerings-organisatie	Centrumregeling
Zienswijze op andere besluiten	✓	✓	✗
Actieve informatieplicht	✓	✓	✗
Evaluatie	✓	✓	✓
Regionale raadsadviescommissie	✓	✗	✗
Regionale enquêtecommissie	✓	✓	✗
Rekenkamer	✓	✓	✗
Uitgebreide P&C-cyclus	✓	✓	✗
Uittredingsregeling	✓	✓	✓
Inspraak (Participatie)	✓	✓	✗
Procedure wijziging collegeregelg	✓	✓	✓

Instrumenten die er sinds 1 juli zijn, maar géén wijziging vergen

<https://www.boelszanders.nl/wijziging-van-de-wet-gemeenschappelijke-regelingen/>

- Zienswijzen bij treffen/wijzigen collegeregeling (<https://www.gemeente.nu/blog/krijgt-gemeenteraad-te-veel-invloed-op-samenwerking/>)
- Regionale raadsadviescommissie
- Reactie op zienswijzen begroting, langere termijnen P&C-cyclus
- Regionaal enquêterecht (<https://www.gemeente.nu/bestuur/gemeenteraad/regionale-onderzoeksbevoegdheid-nodig-bij-samenwerking/>)
- Positie rekenkamer(functie)

Mr. R.J.M.H. de Gref

Artikelen

Raadsonderzoek naar intergemeentelijke samenwerking

Gst. 2019/162

Eind augustus verscheen een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in het kader van de democratische legitimatie voor intergemeentelijke. In dat wetsvoorstel wordt ook een regionaal enquête recht geïntroduceerd. Daarnaast worden de controle-instrumenten van de gemeenteraad toegevoegd aan de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het wetsvoorstel volgt op een brief van de minister aan de Tweede Kamer over haar ideeën over de toekomst van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Maar hoe zit het met de rolwijze van het gemeenschappelijke enquêterecht? En wat voegt een regionaal enquêterecht daaraan toe?

1. Democratische legitimatie en onderzoekrecht

In een democratische rechtsstaat wordt de legitimatie van besluitvorming via het democratisch legitimatie instrument van de gemeenteraad. In de wetenschappelijke literatuur valt de democratische legitimatie meestal samen in enkele andere begrippen. Zo onderscheiden Bartelds c.s. het actieve kiesrecht, het passieve kiesrecht, het recht van naar politieke besluitvorming te stemmen, politieke grondrechten (recht van meningsuiting en van vereniging), openbaarheid van besluitvorming en transparantie, de meentebetrokkenheid in besluitvorming en het respect voor minderheidsrechten. Een van de uitgangspunten van het democratiebegrip is ook dat politieke besluiten bevoegden worden uitgevoerd door eigenaren vertegenwoordigende organen of die de uitvoering van die bevoegden door deze organen wordt gecoördineerd. Omdat de algemeen vertegenwoordigende organen gekozen moeten worden (art. 4 Grondwet), is op die manier de democratische legitimatie van besluitvorming gebonden. In die zin zijn voor de legitimatie drie onderscheiden te onderscheiden: (1) De eis van algemeen (actief en passief) kiesrecht, (2) De eis van democratische stemming en (3) De eis van democratische controle. Anders gezegd: burgers kunnen vertegenwoordigende lichamen, die stemming geven aan de uitvoering van politieke besluiten of de besteding van publieke middelen en waarvan het bestuur verantwoordelijk is, de WRR controleren.

1. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 1.
2. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 2.
3. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 3.
4. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 4.
5. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 5.
6. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 6.
7. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 7.
8. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 8.
9. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 9.
10. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 10.

620

AL 1993 - november 1993

621

“Democratie” vereist vooral dat de besluitvorming de meentebetrokkenheid plaatst. De democratische gekozen organen moeten de aard van het publieke belang beseffen, alsmede de wijze van beharing, indien het om besluiten gaat die de gehele natie betreffen, of de besluitvorming door het parlement aangewezen, indien het om besluiten gaat die een kleinere territoriale of functionele gemeenschap betreffen, maar besluitvorming binnen die gemeenschap democratisch geïmplementeerd plaatsvindt.”

In haar brief uit 2018 geeft minister Ollongren aan dat bij gemeenschappelijke regelingen een balans moet worden gevonden tussen effectiviteit en legitimatie. Het gaat vooral om de mogelijkheid om het besluitvormingsproces te verbeteren. De minister legt daarbij vooral de nadruk op de controleverplichting van gemeenteraden, omdat hij veronderstelt dat de democratische legitimatie nu vooral van twee kanten uit is veranderd. Het is een gegeven dat de gemeenteraden, zoals lopen deze bij streek, soms getuigen. Het is een politieke verantwoordelijkheid die volgens de WRR het belangrijke is van democratische controle is.”

Een instrument waarvan het algemeen vertegenwoordigende organen besluiten te nemen van hun rechtskade is het instrument van een onderzoek in het algemeen. Het is een gegeven dat de gemeenteraden, zoals lopen deze bij streek, soms getuigen. Het is een politieke verantwoordelijkheid die volgens de WRR het belangrijke is van democratische controle is.”

Een instrument waarvan het algemeen vertegenwoordigende organen besluiten te nemen van hun rechtskade is het instrument van een onderzoek in het algemeen. Het is een gegeven dat de gemeenteraden, zoals lopen deze bij streek, soms getuigen. Het is een politieke verantwoordelijkheid die volgens de WRR het belangrijke is van democratische controle is.”

Mr. R.J.M.H. de Gref

Artikelen

Naar een échte versterking van de decentrale rekenkamer?

Over decentrale rekenkamers en verbonden partijen

Gst. 2021/87

Bij de dualisering van het gemeentelijk en provinciebestuur zijn de verplichte decentrale rekenkamers (of althans de instelling van de rekenkamerfunctie) ingevoerd. De rekenkamers krijgen de bevoegdheid onderzoek te doen bij de gemeente of provincie zelf, maar ze krijgen ook bevoegdheden om onderzoek te doen bij verbonden partijen of de eigen gemeente of provincie. De rekenkamercommissies krijgen deze laatste bevoegdheden later ook. Door de jaren heen zijn deze bevoegdheden van de decentrale rekenkamercommissies verder uitgebreid. En ook bij thans aanhangige wetsvoorstellen voor de versterking van de decentrale rekenkamer en voor de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen worden de bevoegdheden van de rekenkamer opnieuw uitgebreid. Maar welke bevoegdheden heeft de rekenkamer eigenlijk, en hoe aansluiten van welke verbonden partijen? En zijn deze bevoegdheden allemaal?

1. Taak van de rekenkamer

Bij de dualisering gemeentebestuur (2002) en de dualisering provinciebestuur (2003) werd onder meer voorzien in een gemeentelijke en provinciale rekenkamer, met name ter versterking van de controle van de gemeenteraad en Provinciale Staten. De algemene taak van de rekenkamer is het onderzoeken van doelmatigheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid (art. 182 lid 1 Gemeentewet), dan wel het door het provinciebestuur gevoerde beleid (art. 183 lid 1 Provinciewet). Deze geschiedt voortdurend (art. 182 lid 1 Provinciewet) en door de gemeenteraad of provincie (art. 183 lid 1 Provinciewet). De gemeenteraad of provincie heeft de bevoegdheid onderzoek te doen bij de gemeente of provincie zelf, maar ze krijgen ook bevoegdheden om onderzoek te doen bij verbonden partijen of de eigen gemeente of provincie. De rekenkamercommissies krijgen deze laatste bevoegdheden later ook. Door de jaren heen zijn deze bevoegdheden van de decentrale rekenkamercommissies verder uitgebreid. En ook bij thans aanhangige wetsvoorstellen voor de versterking van de decentrale rekenkamer en voor de versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen worden de bevoegdheden van de rekenkamer opnieuw uitgebreid. Maar welke bevoegdheden heeft de rekenkamer eigenlijk, en hoe aansluiten van welke verbonden partijen? En zijn deze bevoegdheden allemaal?

De taakomschrijving voor de gemeenteraad rekenkamer in het gemeentelijke voorstel voor de Wet dualisering gemeentebestuur was anders dan zoals deze uiteindelijk in de Gemeentewet is gekomen. De taakomschrijving was het onderzoeken van de doelmatigheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het financiële beleid, van de uitvoering en van het beleid van het gemeentebestuur en van de controle en art. 213 Gemeentewet, bij welke wijziging werd de taakomschrijving in het wetsvoorstel vastgesteld zoals deze thans luidt. Met de herziening taakomschrijving werd aansluiting gezocht bij de terminologie van art. 180 en art. 181 Gemeentewet, met dien verstande dat het onderzoek van de rekenkamer niet op het gebied van het bestuur van eenheid of staat, het college of de burgemeester,

1. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 1.
2. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 2.
3. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 3.
4. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 4.
5. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 5.
6. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 6.
7. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 7.
8. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 8.
9. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 9.
10. De Wet van 1993 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 10, lid 1, sub 10.

Gst. 2021/87

AL 1925 - juni 2021

625

Wijziging collegeregelingen

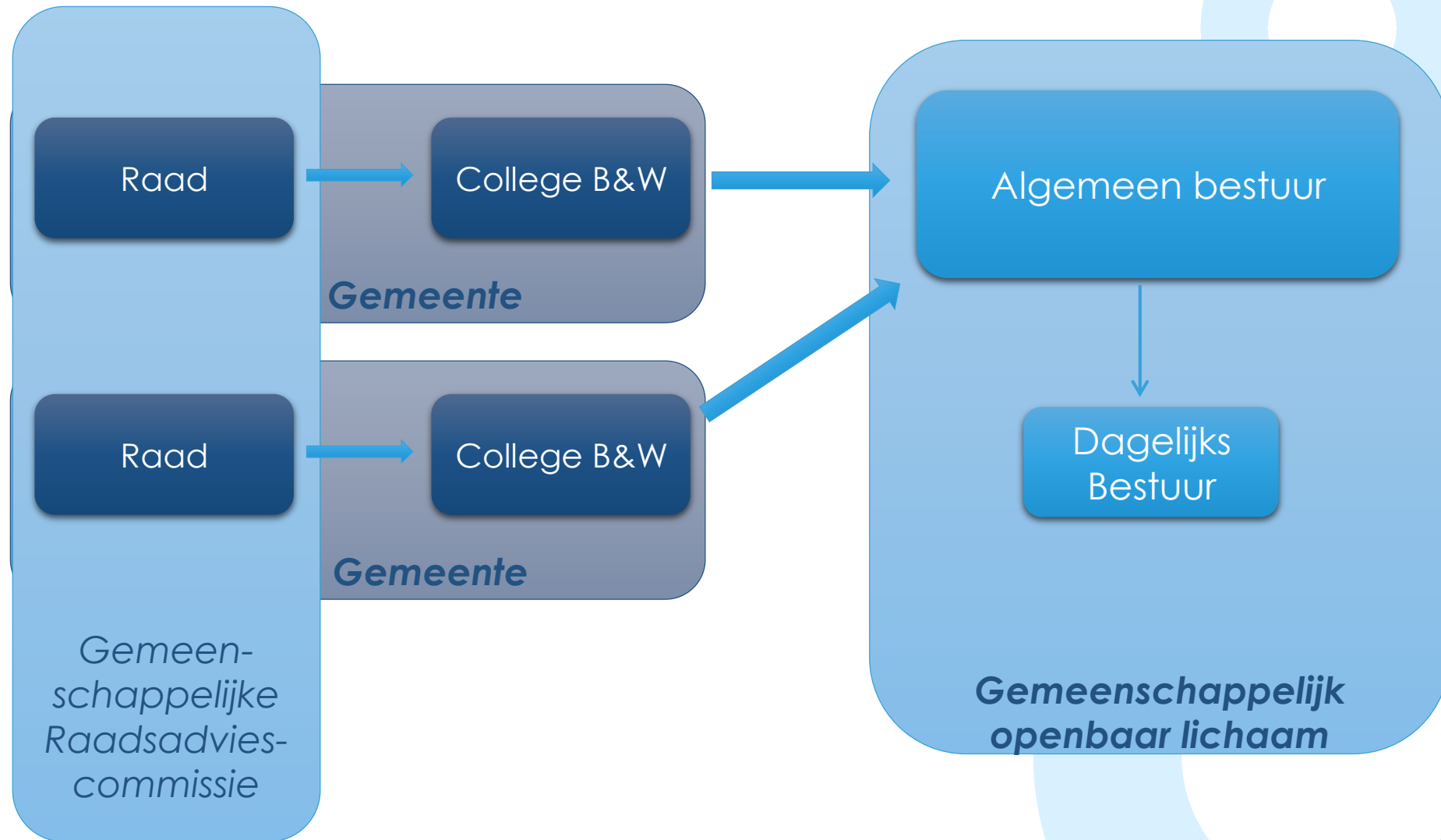

Art. 1 lid 1 Wgr	Art. 1 lid 2 en 3 Wgr		Art. 1 lid 4 Wgr Art. 10:32 Awb	Art. 1 lid 1 Wgr	Art. 26 Wgr Art. 3:40 Awb
Voorstel voor gemeenschappelijke regeling Geen initiatiefrecht raad	Raad heeft 8 weken om zienswijzen te geven	Verwerking van de zienswijzen (incl. regionale afstemming)	Raad moet toestemming verlenen of onthouden Geen recht van amendering	College kan voorstel nog redactioneel wijzigen (indien alle colleges dat doen)	Bekendmaking besluit tot treffen én gemeenschappelijke regeling (in Gemeenteblad) Inwerkingtreding te regelen in de gemeenschappelijke regeling (na bekendmaking)

Artikel 24a Wgr: Gemeenschappelijke adviescommissie

1. Op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur van een openbaar lichaam een **gemeenschappelijke adviescommissie** in **die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien.**
 2. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
 3. De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden worden aangewezen. Een raad kan besluiten geen lid aan te wijzen.
- [...]

Gemeenschappelijke raadscommissie

Formele instrumenten P&C-cyclus (Kaderstelling)

Kadernota

Algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het navolgende begrotingsjaar

(Instrument is ter informatie)

30 april Y-1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar de begroting over gaat

Ontwerpbegroting

Uitgewerkte ontwerpbegroting voor navolgende begrotingsjaar

(Zienswijzenprocedure ca. 12 weken)

12 weken voor behandeling en vaststelling in algemeen bestuur (Y-1)

(art. 34 lid 1 en art. 35 Wgr)

Gemeentebegroting

Uitgaven op samenwerkingsbegrotingen zijn verplichte uitgaven voor de gemeente

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

November Y-1

(art. 10a Wgr jo. art. 193 Gemeentewet)

Formele instrumenten (Controle)

Voorlopig jaarverslag

Conceptjaarverslag

(Instrument is ter informatie)

Uiterlijk 30 april Y+1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar het verslag over gaat

Jaarverslag

Uitgewerkt jaarverslag over voorgaande kalenderjaar

Uiterlijk 15 juli Y+1 door algemeen bestuur vast te stellen

(art. 34 lid 3 Wgr)

Jaarverslag gemeente

Gemeentelijk jaarverslag

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

Y+1

(art. 197 e.v. Gemeentewet)

Reactie op zienswijzen...

Artikel 35 Wgr

1. Het dagelijks bestuur [...] zendt de ontwerpbegroting twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden [...], toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.

[...]

3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam [...] hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerp-begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

4. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam [...] stelt de raden van de deelnemende gemeenten **voorafgaande aan het vaststellen van de begroting** schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

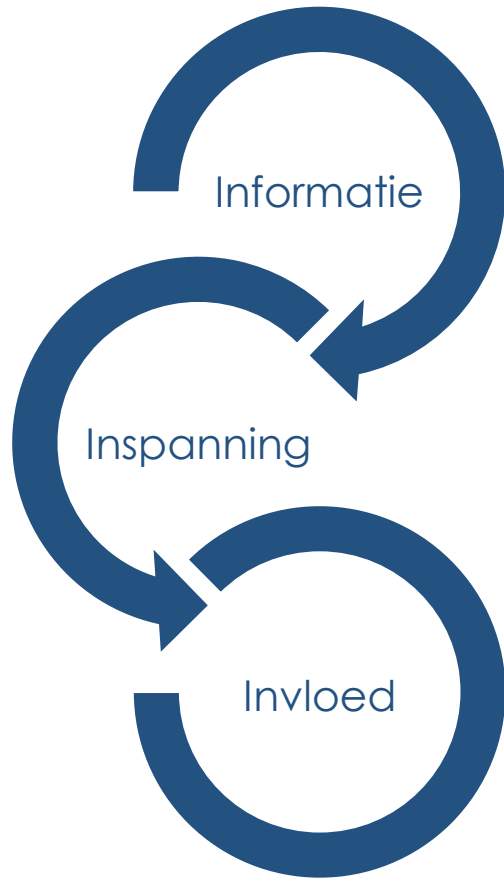
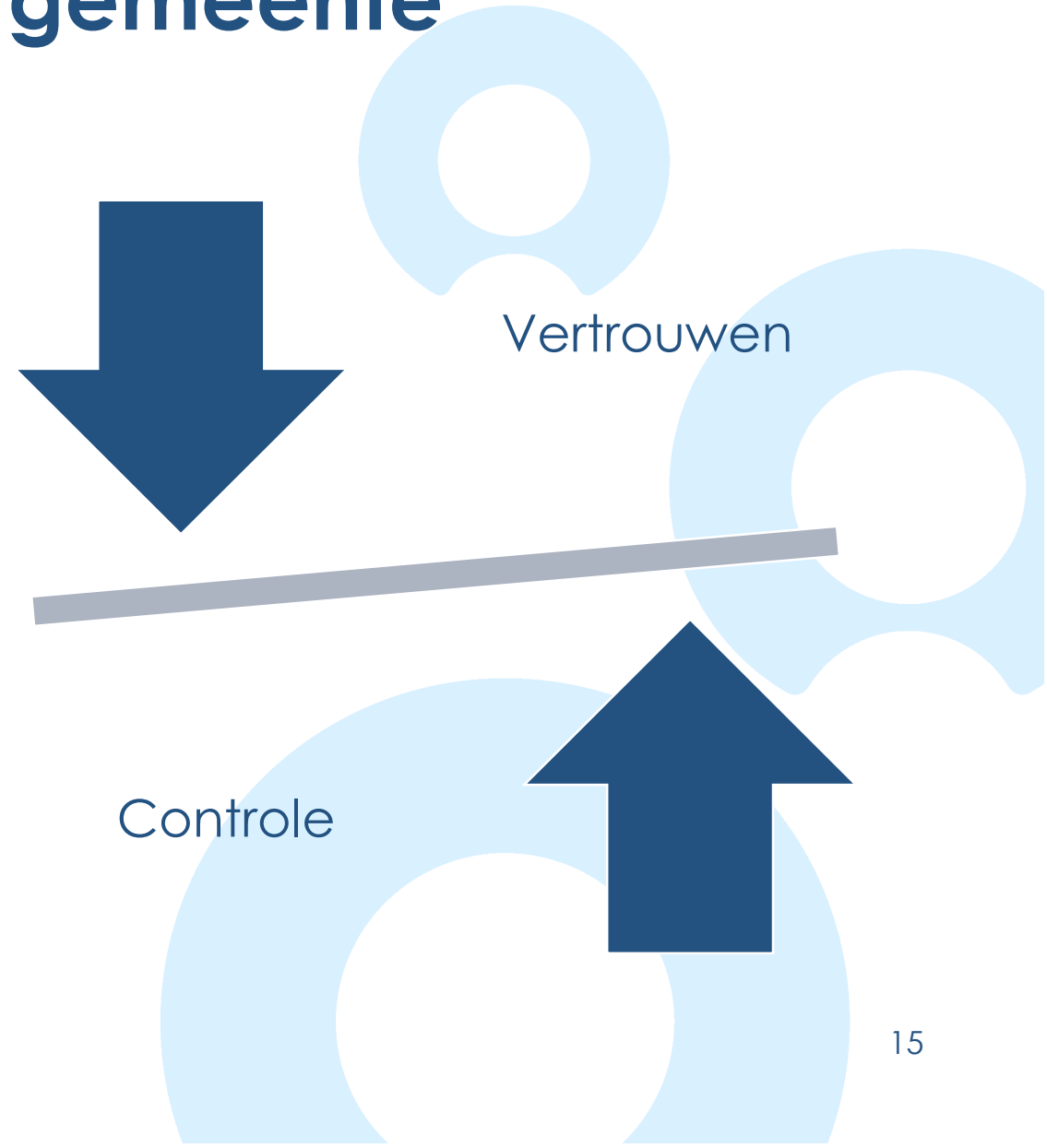
5. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur van het openbaar lichaam [...], zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

[...]

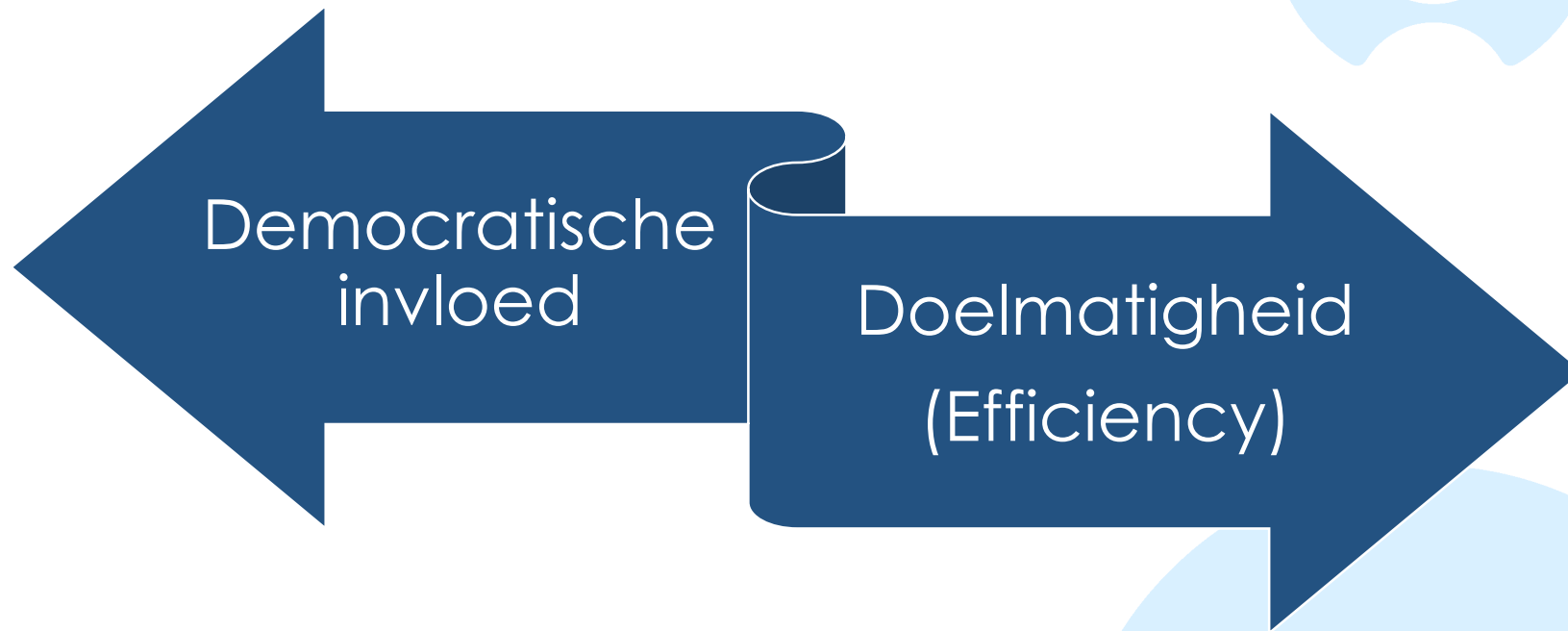

**Wijzigingen van de
gemeenschappelijke regelingen die
een politieke afweging vergen**

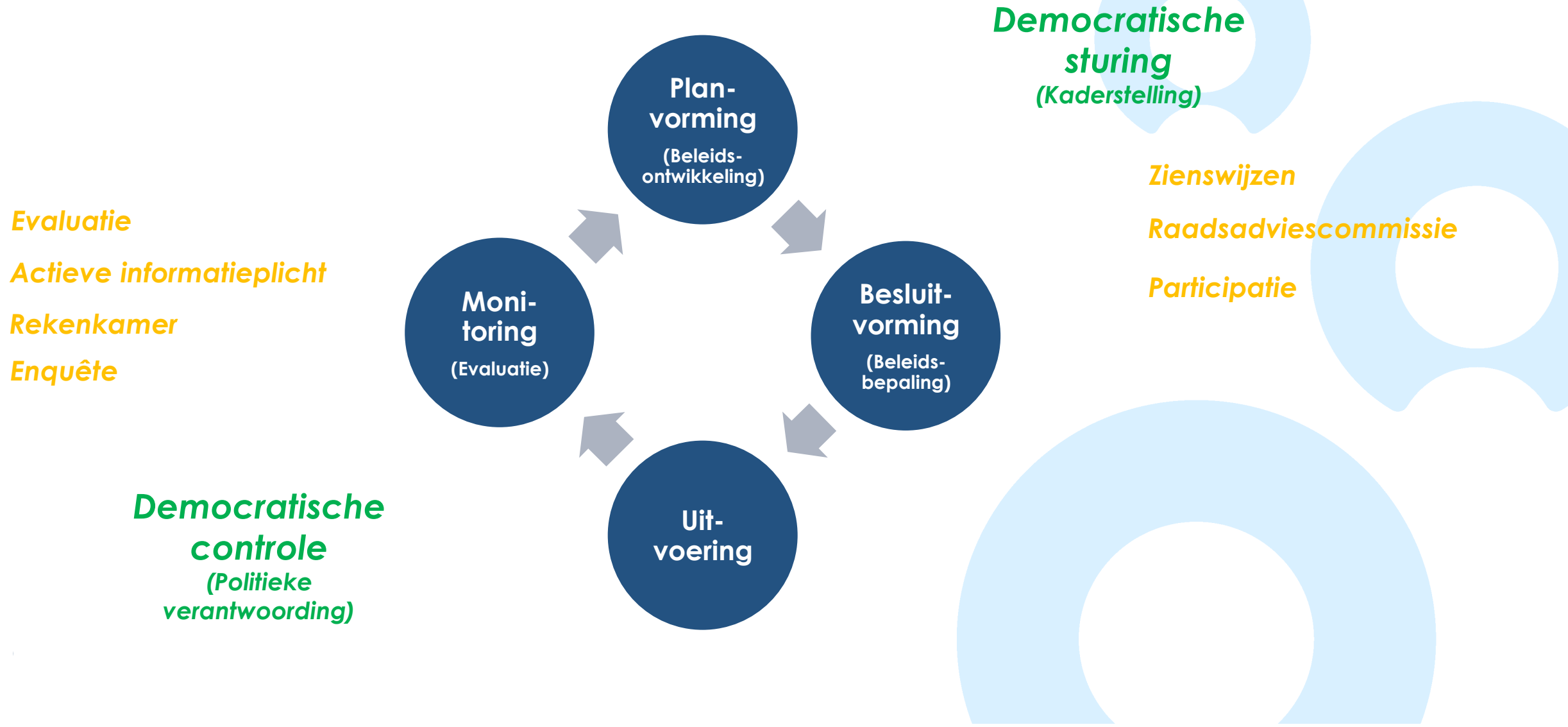
Mate van controle vanuit de gemeente

Denk ook aan de effectiviteit van de samenwerking

Wanneer in de Beleidscyclus?

Informatieplichten bestuur samenwerking: actieve informatieplicht

Artikel 17 lid 2 en 3 Wgr

2. Het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.
3. De regeling, bedoeld in artikel 8, eerste, tweede of derde lid, houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop de inlichtingen, bedoeld in het tweede lid, worden verstrekt.

Conceptbepaling

“Het algemeen / dagelijks bestuur / gemeenschappelijk orgaan geeft de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken”

Zienswijzen?

Artikel 10 lid 5 Wgr

Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan, waarover de raden van de deelnemende gemeenten een **zienswijze** naar voren kunnen brengen **voorafgaand aan het nemen van het besluit**, met uitzondering van het besluit tot het vaststellen of wijzigen van de begroting, bedoeld in artikel 35, en besluiten als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, en de wijze waarop de zienswijze gegeven kan worden.

Zienswijzen?

Artikel 10 lid 6 Wgr

Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan, de raden van de deelnemende gemeenten en, indien het een besluit van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam betreft, het algemeen bestuur van het openbaar lichaam **schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze**, bedoeld in het vorige lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Wettelijk verplichte zienswijzen

Zienswijzen

- Ontwerpbegroting (art. 35 Wgr)
- Wijziging gemeenschappelijke regeling (collegeregelingen; art. 1 Wgr)

Wensen en bedenkingen

- Instellen/inrichting gemeenschappelijke raadsadviescommissie (art. 24a Wgr)
- Instellen bestuurscommissie (art. 25 Wgr)
- Oprichten privaatrechtelijke rechtsvormen (art. 31a Wgr)

Voorbeelden van niet wettelijk verplichte zienswijzen in huidige GR-en

- Voorlopige jaarrekening
 - Omnibuzz
 - Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Geldleningen
 - Het Gegevenshuis
 - WSP Parkstad
 - Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- Ontwerpbegroting
 - Maasveren Noord-Limburg (bij centrumregeling niet verplicht)
- Liquidatieplan (bij opheffing)
 - Omnibuzz
 - Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Conceptbepaling

Meerjarige strategische plannen

“Het bestuur besluit niet tot het vaststellen van meerjarige strategische plannen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten gedurende zes weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op het concept hun zienswijzen ter kennis van het bestuur te brengen.”

Conceptbepaling

Opheffing regeling

“De gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven met instemming van alle deelnemers, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de wet”

Evaluatie

Artikel 11a Wgr

Een regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling.

Conceptbepaling

“De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien de meerderheid van de deelnemers / het bestuur daartoe besluit. Het bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen.”

Uittreding & overige wijzigingen

Uittreding uit en opheffing van
een gemeenschappelijke regeling

Handreiking

Toe- en uittreding / Wijziging

Artikel 9 lid 1 Wgr

De regeling houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de **voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden** en **de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon**, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, **en de deelnemende gemeenten, met inachtneming van artikel 1.**

- Voorwaarden voor uittreding
- Gevolgen van uittreding
 - Vermogen samenwerkingsverband
 - Vermogen deelnemers
- Deelnemers besluiten!

Aandachtspunten

- Opzegtermijn
- Werkelijke kosten vs.
'verzekeringspremie' /risico-
opslag
- Welke kosten zijn toerekenbaar
aan de uittreding
 - Frictiekosten
 - Desintegratiekosten
- Andere verplichtingen?
 - Overnemen personeel e.d.

Uittreding uit en opheffing van een gemeenschappelijke regeling

Handreiking

Uitgangspunten conceptbepaling

- Uittreding is mogelijk met eenzijdig besluit van deelnemer tot uittreding;
- Opzegtermijn van 2 jaar;
- AB wijst onafhankelijk adviseur aan die uittredingsplan opstelt;
- Inhoud uittredingsplan:
 - Uittreedsom;
 - financiële, juridische, personele en organisatorische gevolgen van uittreding;
 - Risico-opslag van 5-10% voor onvoorziene kosten
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid om de uittreedsom zo laag mogelijk te houden;
- AB stelt uittreedsom vast en uitreder betaalt binnen 6 maanden.

Inspraak en/of Participatie

Artikel 10 lid 7 en 8 Wgr

7. Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden.

8. De in het zevende lid bedoelde inspraak wordt verleend door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover in de regeling niet anders is bepaald.

Conceptbepaling

“Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.”

Aanvullende wijzigingen

Inwerkingtreding Wet elektronische publicaties per 1 juli 2021

- Regelingen zijn daarop nog niet aangepast;
- Vervallen toezending aan GS;
- Bekendmaking GR in Gemeentebblad door gemeente van plaats van vestiging;
- Verplichte registratie in landelijk elektronisch register.

Archivering – nog niet alle regelingen voldoen

- Standaardarchiefbepaling opgesteld door deskundige Archiefwet

Processtap	Wat?
30 januari / 1 februari 2023 september 2022	Informatiesessies
28 februari 2023	Sessie met coördinerend juristen
Maart/april 2023	Opstellen wijzigingsvoorstellen
Mei 2023	Delen concrete wijzigingsvoorstellen: raden, colleges, griffies
Juni 2023	Start formele wijzigingsproces: <ul style="list-style-type: none"> - Zienswijzen raden; - Toestemming raden; - Collegebesluiten tot wijziging
1 juli 2024	Inwerkingtreding wijzigingen

 limburg@cooperacion.nl

Anouk Hofman & Rob de Greef